

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS 31.190/2

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES 31.190/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 19 janvier 2001, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un projet d'arrêté royal "fixant les conditions de représentativité des associations de licenciés en notariat pour la présentation des candidats-notaires comme membres des comités d'avis des notaires", a donné le 19 février 2001 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 19 januari 2001 door de Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de voorwaarden inzake representativiteit van verenigingen van licentiaten in het notariaat met het oog op de voordracht van kandidaat-notarissen als lid van de adviescomités van notarissen", heeft op 19 februari 2001 het volgende advies gegeven :

Observation générale

Le projet fait référence à l'agrération (1) des associations de licenciés en notariat. Or, l'article 38bis, alinéa 6, de la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat fait mention uniquement d'associations représentatives et non d'associations agréées.

Le projet doit, dès lors, être adapté afin de ne plus faire référence à l'agrération mais uniquement aux "conditions de reconnaissance de la représentativité des associations de licenciés en notariat" (chapitre II), aux "modalités de reconnaissance de la représentativité" (chapitre III) et à la "procédure de reconnaissance de la représentativité" (chapitre IV) (2).

Observations particulières

Examen du projet

Préambule

Alinéa 2

L'article 54 de la loi du 4 mai 1999 modifiant la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat, cité au préambule, prévoit que

(1) Le Conseil d'Etat suppose que l'auteur du projet a voulu écrire "l'agrément".

(2) Et non chapitre III comme indiqué dans le projet.

"... lors de la première installation des comités d'avis visés à l'article 38bis de la même loi, un licencié en notariat qui a achevé son stage pourra être nommé au lieu d'un candidat-notaire.".

Aucune disposition du projet n'exécute cette disposition transitoire. Celle-ci ne constitue donc pas le fondement légal de l'arrêté en projet et doit être omise.

Dispositif

Article 1er

Les définitions sont inutiles. En effet, la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat n'est mentionnée qu'une fois et la loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique est mentionnée deux fois.

Article 2

1. Il convient de viser l'article 38bis, alinéa 6, et non l'article 38bis, cinquième alinéa.

2. Le 5° relatif à la cotisation est sans rapport avec la représentativité et doit être omis.

.../...

Article 4

Il convient de prévoir l'audition d'un représentant de l'association avant le retrait, voire même la suspension, de la reconnaissance.

Article 6

Il y a lieu de remplacer le mot "où" par les mots "au cours de laquelle".

Chapitre V - Dispositions transitoires

L'intention de l'auteur du projet a été de prendre des mesures transitoires qui s'appliqueront uniquement pour la première désignation des membres candidats-notaires des comités d'avis. Cette limitation dans le temps n'apparaît cependant pas du projet.

Article 9

Le but de l'article 9 est, en réalité, de prévoir que seules les associations de licenciés en notariat qui auront adressé leur demande dans les deux mois de la publication de l'arrêté pourront être reconnues à temps pour présenter des candidats en vue de la première désignation des membres candidats-notaires des comités d'avis.

.../...

Il est suggéré de rédiger l'article 9 comme suit :

"Art. 9. Seules les associations de licenciés en notariat qui ont introduit leur demande dans les deux mois de la publication du présent arrêté peuvent être reconnues comme représentatives avant la première désignation des membres candidats-notaires des comités d'avis."

Article 10

1. L'article 10 du projet n'impose pas que les associations remplissent les conditions visées à l'article 2, 3° (compter un minimum de 50 membres); le Conseil d'Etat estime toutefois qu'il y a lieu d'imposer un nombre minimum de membres sans quoi la représentativité exigée par la loi pourrait perdre toute signification.

2. L'article 10 permet aux associations qui, lors de l'entrée en vigueur de l'arrêté, remplissent deux des six conditions de reconnaissance, d'obtenir la reconnaissance pour une durée d'un an. Bien que cette précision n'apparaisse pas dans le texte, cette mesure ne vaut, selon le fonctionnaire délégué, qu'en vue de la première désignation des membres candidats-notaires des comités d'avis. Il est, dès lors, suggéré d'écrire:

"Art. 10. Les associations qui (...) peuvent adresser, dans les deux mois de l'entrée en vigueur du présent arrêté, une demande de reconnaissance au Ministre de la Justice ...".

.../...

Par ailleurs, il y a lieu de préciser, in fine, "... sans possibilité de renouvellement".

3. Il y a également lieu de remplacer les mots "son objet social" par "leur objet social".

Article 11

Il est fait référence à l'observation faite sous l'article 2.

Observation finale

Le projet concerne uniquement la représentativité des associations de licenciés en notariat.

L'attention de l'auteur du projet est attirée sur le fait qu'il n'existe aucun texte réglant la procédure de désignation du membre candidat-notaire des comité d'avis (appel aux candidatures, délai d'introduction de celles-ci, publication de la désignation, etc.).

.../...

Algemene opmerking

Het ontwerp verwijst naar de erkenning (1) van de verenigingen van licentiaten in het notariaat. Artikel 38bis, zesde lid, van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt maakt evenwel alleen melding van representatieve verenigingen en niet van erkende verenigingen.

Het ontwerp moet bijgevolg worden aangepast zodat niet meer wordt verwezen naar de erkenning, maar alleen naar de "voorwaarden voor de erkenning van de representativiteit van de verenigingen van licentiaten in het notariaat" (hoofdstuk II), naar de "wijze waarop de representativiteit wordt erkend" (hoofdstuk III) en naar de "procedure inzake de erkenning van de representativiteit" (hoofdstuk IV) (2).

Bijzondere opmerkingen

Onderzoek van het ontwerp

Aanhef

Tweede lid

Artikel 54 van de wet van 4 mei 1999 tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, dat in de aanhef wordt vermeld, bepaalt :

-
- (1) De Raad van State veronderstelt dat de steller van het ontwerp in de Franse tekst "l'agrément" heeft bedoeld.
 - (2) En niet hoofdstuk III zoals in het ontwerp wordt vermeld.

"... Bij de eerste installatie van de adviescomités bedoeld in artikel 38bis van dezelfde wet kan een licentiaat in het notariaat die zijn stage beëindigd heeft, worden aangesteld in plaats van een kandidaat-notaris."

Geen enkele bepaling van het ontwerp geeft uitvoering aan deze overgangsbepaling. Zij levert dus niet de rechtsgrond op van het ontworpen besluit en moet vervallen.

Dispositief

Artikel 1

De definities zijn nutteloos. Het is immers zo dat de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt slechts eenmaal wordt vermeld en de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend tweemaal.

Artikel 2

1. Er dient te worden verwezen naar artikel 38bis, zesde lid, en niet naar artikel 38bis, vijfde lid.

2. Onderdeel 5° betreffende de bijdrage houdt geen verband met de representativiteit en moet vervallen.

.../...

Artikel 4

Er dient te worden voorzien in het horen van een vertegenwoordiger van de vereniging vóór de intrekking, en zelfs vóór de schorsing, van de erkenning.

Artikel 6

Het woord "waarop" dient vervangen te worden door de woorden "tijdens welke".

Hoofdstuk V - Overgangsbepalingen

De steller van het ontwerp heeft de bedoeling gehad overgangsmaatregelen te nemen die alleen van toepassing zullen zijn voor de eerste aanwijzing van de leden kandidaat-notarissen van de adviescomités. Die tijdsbeperking blijkt evenwel niet uit het ontwerp.

Artikel 9

Het doel van artikel 9 bestaat er in werkelijkheid in te bepalen dat alleen de verenigingen van licentiaten in het notariaat die hun aanvraag hebben ingediend binnen twee maanden na de bekendmaking van het besluit, tijdig zullen kunnen worden erkend om gegadigden

.../...

voor te dragen voor de eerste aanwijzing van leden kandidaat-notarissen, van de adviescomités.

Voorgesteld wordt artikel 9 te redigeren als volgt :

"Art. 9. Alleen de verenigingen van licentiaten in het notariaat die hun aanvraag hebben ingediend binnen twee maanden na de bekendmaking van dit besluit kunnen worden erkend als representatieve verenigingen vóór de eerste aanwijzing van de leden kandidaat-notarissen van de adviescomités.".

Artikel 10

1. Artikel 10 van het ontwerp bepaalt niet dat de verenigingen moeten voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 2, 3° (ten minste 50 leden tellen); de Raad van State meent evenwel dat een minimum aantal leden dient te worden opgelegd, zo niet zou de bij de wet vereiste representativiteit zinloos worden.

2. Op grond van artikel 10 kunnen de verenigingen die bij de inwerkingtreding van het besluit voldoen aan twee van de zes erkenningsvoorwaarden, de erkenning verkrijgen voor één jaar. Hoewel deze precisering niet voorkomt in de tekst, geldt deze maatregel volgens de gemachtigde ambtenaar, alleen met het oog op een eerste aanwijzing van leden kandidaat-

.../...

notarissen van de adviescomités. Bijgevolg wordt voorgesteld te schrijven :

"Art. 10. De verenigingen die (...) voldoen aan de voorwaarden bepaald in (...), kunnen binnen twee maanden na de inwerkingtreding van dit besluit, een aanvraag om erkenning indienen bij de Minister van Justitie ...".

Daarenboven dient aan het slot te worden gepreciseerd : "... zonder mogelijkheid tot verlenging".

3. De woorden "hun maatschappelijk doel" dienen te worden vervangen door de woorden "hun doel".

Artikel 11

Er wordt verwezen naar de opmerking onder artikel 2.

Slotopmerking

Het ontwerp heeft alleen betrekking op de representativiteit van de verenigingen van licentiaten in het notariaat.

De steller van het ontwerp wordt erop,opmerkzaam gemaakt dat er geen enkele tekst voorhanden is die de procedure regelt voor de aanwijzing van het lid kandidaat-

.../...

notaris van de adviescomités (oproep tot gegadigden,
termijn voor het indienen van de sollicitaties,
bekendmaking van de aanwijzing, enz.).

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

Y. KREINS,

conseiller d'Etat, président,
staatsraad, voorzitter,

P. LIENARDY,
P. QUERTAINMONT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

J. van COMPERNOLLE,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

B. GLANSDORFF,

Madame
Mevrouw

B. VIGNERON,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté
par M. A. LEFEBVRE, auditeur. La
note du Bureau de coordination
a été rédigée et exposée par
Mme A.-F. BOLLY, référendaire
adjoint.

Het verslag werd uitge-
bracht door de H. A. LEFEBVRE,
auditeur. De nota van het
Coördinatiebureau werd opgesteld
en toegelicht door
Mevr. A. F. BOLLY, adjunct-
referendaris.

La concordance entre la version
française et la version néerlan-
daise a été vérifiée sous le con-
trôle de M. J.-J. STRYCKMANS,
premier président.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. J.-J. STRYCKMANS, eerste
voorzitter.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS